

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:

Per year \$4.00
Per half year \$2.00

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

РІК XIII.

Ч. 76 (1594).

ЧЕТВЕР, 25 ЧЕРВНЯ 1931.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, JUNE 25, 1931.

No. 76 (1594).

VOL. XIII.

ДЕМОНСТРАЦІЯ БЕЗРОБІТНИХ ПЕРЕД КЕЛГАРІ СИТІ ГОЛОМ В КЕЛГАРІ

(Спеціальна телеграма до "У.Р.В.")
КЕЛГАРІ, Алта., 22 червня. — Перед місцевим ситі голом відбулася велика демонстрація безробітних для підтримки делегації Краєвого Товариства Безробітних, що пропонує домагаючись на засіданні міської ради. Хідники були заблоковані великою юрбою з 5,000 робітників. О год. 8.30 вечером юрба почала домагатися допомоги голосними окликами. Це виглядало для поліції небезпечним і вона дістала допомо-

гу. Делегатам на засіданні міської ради дозволено говорити лише по п'ять мінут кожному, але їм скоро виходив той час, як вони протестували проти дискримінації, яку застосовується супроти безробітних, та проти того, що робітникам не дозволяється приходити на засідання міської ради, але буржуазія вільно приходили й заповнювати салю. В цій місці мейор закликав поліцію й вона викинула делегацію. Юрба пішла на "Червону Площу", де відбувся мітинг. Е. М.

КОМПАРТІЯ НІМЕЧЧИНИ ГОТОВА ПОВЕСТИ РОБІТНИКІВ НА РІШАЮЧИЙ БІЙ

МОСКВА, 16 червня. — Що до теперішніх відносин у Німеччині радянська преса обстоює погляд, що тільки повстання робітничої класи може вивести ту країну з її теперішньої труднощі.
Газета "Правда" закінчує сьогоднішню передовицю про Німеччину таким рішенням: "Комуністична Партія є здатна й готова повести робітничу класу на рішучий бій за диктатуру пролетаріату".
Наголовки в інших газетах

звучать: "Наближається година, коли пролетаріат здійснить свою історичну місію"; "Тільки революція розітне гордий сукні вузол німецької плутанини".
"Таки лише один шлях для пролетаріату", каже робітник на малюнку в газеті "Економіческа Жінь", дивлячись на плян Доса, на плян Понга й на вимковий декрет уряду, що гнітуть Німеччину, з одного боку, а на радянський п'ятирічний плян — з другого.

ПРОТЕСТАЦІЙНИЙ МІТИНГ БЕЗРОБІТНИХ

Другий протестаційний мітинг проти позбавлення 14 безробітних у Вінніпегу допомогти за те, що вони взяли участь у демонстрації перед провінційним парламентом 17 червня, відбувся минулого понеділка по полудні на Маркет Сквер у Вінніпегу. Робітники прибуло так багато, що мусів припинитися трамвайний рух на Вільямс евію. Коли поліція

пробувала прочищувати дорогу для стріткарки, безробітні привітали її голосним буканням. На мітингу було велике число поліції, готової розбити демонстрацію безробітних. Настрій робітників був бойовий. Промовляли тт. Меріот, Мінстер, Бінновський, Стюарт, т-ка Бартко та інші. Мітинг закінчився відспіванням "Інтернаціоналу".

П'ЯТЬОМ КОМПОСЛАМ ВІДБРАНО МАНДАТИ

БУКАРЕШТ, Румунія, 18 червня. — Румунським парламентом відбрано п'ятьом комуністичним послам їхні мандати й передано їх іншим кандидатам. Двом з урядової партії й по одному з партії селянської, соціалістичної й групи Авереску. Насильство над комуністами

доконано вже після того, як парламент одобрив їхні мандати. Уряд Джоргі виступив з новим закидом, що нібито один комуністичний посол не є румунським громадянином, але угорським, і тому, мовляв, мандати всіх комуністичних послів є неважкі.

БЕЗРОБІТНІ ЗАПРОТЕСТУВАЛИ ПРОТИ СКАСУВАННЯ СВОБОДИ СЛОВА

Відділ Краєвого Товариства Безробітних у Келгарі, Алта., вислав до Айзека Бейлвента, мейора Медісін Гет, Алта., телеграфічний протест проти заборони промовляти робітничим промовцем у тім місті. Протест звучить:
"Сімсот членів келгарського відділу Краєвого Товариства Безробітних, що належить до Борксер Юніті Ліг оф Канада, вильно протестують проти вашого диктаторського й фашистського становища і вичинку, як було повідомлено в газетах, що ви видали заборону проти робітничих промовців; пару тижнів тому проти Карла Ексселсона й на 14 червня проти Дж. Брайсона. Тому, що ви не видали заборони проти ні-

яких інших, тільки робітничих промовців, і тому, що нема закону проти виголошування публичних промов, як це заявили голова поліційного комітету й шеф поліції, це є очевидне скасування права робітників до свободи слова й зібрань. Дякуючи ми домагаємося повного права свободи слова й зібрань для робітничих організацій і промовців, бо в противнім випадку робітничі організації є примушені розпочати кампанію за свободу слова у вашім місті. Як буде потрібно, ми вилещемо кількасот безробітних допомогти в цій кампанії. Копії цієї телеграми рішено вислати до інших робітничих організацій і до преси. — Г. Крейг, секретар".

Гувер старається не допустити до вибуху соціальної революції в Німеччині

ПРЕЗИДЕНТ СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ЗАПРОПОНУВАВ ВІДЛОЖИТИ НА ОДИН РІК СПЛАЧУВАННЯ ВОЄННИХ ДОВГІВ ТА СПЛАЧУВАННЯ.

В понеділок 22 червня капіталістична преса принесла вістку, що президент Сполучених Держав, Герберт Гувер, запропонував державам відложити на один рік сплачування воєнних репарацій і міждержавних довгів, що були затягнені підчас і після війни. Ця пропозиція не відноситься до тих довгів, що були затягнені рфними урядами у приватних банкірів. Це не означає також, що Сполучені Держави стоять за уневажненням воєнних довгів.

У першій мірі ця пропозиція, якщо буде прийнята зацікавленими державами, звільнить Німеччину від сплачування воєнних репарацій на один рік. Це не буде цілковите звільнення, але відложити сплати. Далі ці держави, що отримували німецькі репарації, як Франція, Англія та інші, не будуть сплачувати свого довгу Сполученим Державам.

Свою пропозицію зробив Гувер в суботу 20 червня. Відложити сплати довгів має увійти в силу від 1-го липня ц. р. Ця пропозиція має затвердити американський конгрес, а також мають її одобрити уряди всіх зацікавлених держав.
Свою заяву Гувер оголосив після порозуміння з провідними сенаторами й конгресменами з обидвох великих капіталістичних партій, республіканської й демократичної, від яких він дістав підтримку для своєї пропозиції. Також амбасадор Дос і Овен Д. Понг, автори плянів, як стягати воєнні репарації з Німеччини, дали свою згоду на цю пропозицію.
Міністр фінансів Мелон, який недавно вихав до Англії, мав переговори з британським урядом і також дістав від нього заперення підтримки для пропозиції Гувера. Кажуть, що заява президента була оголошена аж після формальної згоди на неї "робітничого" уряду МекДоналда.

Негайно після проголошення заяви Гувера різні капіталістичні уряди заявили своє одобрення для пропозиції. Німеччина й Велика Британія вже повідомили уряд Сполучених Держав, що приймають пропозицію Гувера. Італія, Австрія та Японія також прийняли прихильно пропозицію. Одинока Франція не цілком прихильно відноситься до пропозиції, але уважають, що й вона згодиться на неї з деякими застереженнями.

Що ж сталося? Що спонукало президента Гувера запропонувати відложити на рік сплати воєнних репарацій і воєнних довгів? Чи може бажання допомогти Німеччині, яка томиться під тягарем воєнних репарацій? Чи може які інші "гуманні" мотиви грати тут роллю?
Зовсім ні. Тут грав роллю холодний бізнес, як каже буржуазія. Президент Гувер виступив зі своєю пропозицією, щоб 1) рятувати інтереси американських капіталістів і 2) рятувати німецький капіталізм, а через нього й цілий капіталістичний світ, перед соціальною революцією.
Перше всього, як признає сама заява Гувера, тепер є "ненормальний рух золота до Сполучених Держав, який обнижує кредитову стабілізацію багатьох закордонних країн." Далі заява каже, що цей факт та інші причини "зменшують закупну силу на наші (американські) експорти й це є причиною нашого продовжуваного безробіття й продовжуваніх низьких цін для наших фермерів".
Це є признання, що Сполучені Держави, через настоювання виплачувати воєнні довги й через відмову приймати товари в заплату, викликали ненормальний рух золота до Сполучених Держав з такими страшними наслідками для міжнародного кредиту, що Сполучені Держави втратили свій ринок в Європі на збут товарів. І в той час, коли в скарбниці Сполучених Держав нагромаджується щораз більше золота, в країні зростає безробіття, а з ним нужда й голод, бо Америка не має збуту на свої товари й припинила продукцію.
Отже лише дані Європі однорічну "передлишку", щоб вона прийшла трохи до себе, а тоді децю поживанься торгівля й Європа буде більше купувати в Сполучених Державах (так бодай надіється Гувер), а рівночасно американські кредити в Європі будуть більше забезпечені.

Бо треба знати, що в одній лише Німеччині американські вклади й позички (американських капіталістів і банкірів, а не уряду) вносять більше як два мільярди доларів. Отже для охорони цієї великої суми в інтересі американських капіталістів є, щоб Німеччину не допустити до цілковитої руїни.
Гувер так і сказав у своїй заяві, що американці повинні бути "розумними кредиторами в своїм власнім інтересі й добрими сусідами". В своїй попередній заяві, виданій з приводу нарад, що попередити оголошену пропозицію, Гувер сказав, що "ці розмови були спрямовані головню на зміцнення положення в Німеччині".
Друге, що спонукало Гувера відложити на рік сплачування воєнних репарацій і довгів, так це спроба не допустити до соціальної революції в Німеччині. Саме тоді, коли Гувер проголошував свою заяву, наспіли з Берліна вісти, що фінансове становище Німеччини знову погіршилося. Лише недавно тому уряд Брінніга видав декрет, яким наложив нові податки на працююче населення Німеччини. Під кожним зглядом положення робітничої класи в Німеччині погіршується з кожним днем.

(Довіщення на 5-ій сторони.)

ПОЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ ВБИЛА РОБІТНИКА У ВАРШАВІ.

В неділю 31 травня відбулася у Варшаві демонстрація проти обниження заробітної платні. В крамничій при вулиці Маршалковській, Теніо та Свентошнській вибито вікна, на вул. Завенгофа розбросено поліційна. Поліція стріляла та вбила одного робітника неознаного імені, ранила Галя і Шульманівну. Кількох поліційнтів було ранених і потовчених. Арештовано понад 100 осіб.

18 УЧНІВ ЗАСУДЖЕНО НА 31 РОКІВ ТЮРМИ.

Окружний суд у Варшаві по великій кількочисній розправі проти 18 гімназійних учнів і студентів університету засудив 15 з них за приналежність до Союзу комуністичної молоді на 31 років тюрми.

ЛЬОКАВТ 60,000 РОБІТНИКІВ ПРОДОВЖАЄТЬСЯ.

ОСЛЬО, Норвегія, 16 червня. — Льокавт, що обіймає около 60,000 робітників, триває далі. Робітники рішуче відкидають пропозицію уряду щодо знижки платні від 5 до 10 відс, а з свого боку домагаються 7-годинного дня праці без якої знижки. Підприємці обстоюють при знижці платні на 15 відс. Льокавт, що триває вже два місяці, включає робітників різних індустрій, головню гірничої, металургійної, текстильної, паперової, хемічної й будівельної.

АНТИСЕМІТСЬКІ РОЗРУХИ НА УНІВЕРСИТЕТІ.

ВІДЕНЬ, 23 червня. — Антисемітські розрухи вибухли сьогодні на віденському університеті після того, як австрійський конституційний суд уневажив постанову університету, що позбавляє єврейських студентів права голосувати над університетськими справами.
Єврейських студентів тяжко побито підчас розрухів.

УРЯД БОЛГАРІЙ ПОТЕРПІВ ПОРАЗКУ У ВИБОРАХ.

СОФІЯ, Болгарія, 22 червня. (Ю.П.) — Неповний вислід виборів до болгарського парламенту виказує, що уряд прем'єра Ляпчава потерпів страшну поразку. З вислуду можна вносити, що уряд отримає лише около 65 мандатів на 273 місця у парламенті, а опозиційний націоналістичний блок буде мати около 150 місць.

ГАЗЕТА НЕ ВИХОДИТЬ ЧЕРЕЗ СТРАЙК.

МІСТО МЕКСИКО, 16 червня. — В наслідок страйку друкарів перестала виходити велика щоденна газета "Екссельсіор". Друкарі виийшли на страйк, коли власники газети оголосили знижку платні, намагаючись таким чином угоду з юнією, що була підписана два роки.

Товариші! Відновляйте переплату на "Українські Робітничі Вісті"!

В САСКЕЧЕВАНІ ЗАКРИВАЮТЬ ШКОЛИ В НАСЛІДОК БРАКУ ФОНДІВ

ЛІСК, Саск., 21 червня. — Всі школи в муніципалі Роял, дістрікті на захід зівдів, який обіймає десять шкільних округів, будуть закриті майже негайно з браку фондів. Закриття школи ринили шкільні трости після того, як місцевий банк відмовився позичити гроші муніципалові на утримання шкіл.

Апелі до департаменту освіти за фондами не принесли ніякого успіху, заявив секретар муніципалу, який від 23 лютого переписувався з департамен-

том освіти й департаментом муніципальних справ та просив від них допомоги на випадок, як банки не схочуть позичити потрібних фондів.

Якщо не прийде негайна допомога від уряду, школи будуть правдоподібно закриті 1-го липня.

Лише пару шкільних учителів у муніципалі отримали деяку платню в цім році й багато з них є в розлучливим положенні. Один з них не має за що купити черевик і носить ті черевки, що їх викидають фермери.

РАД. СОЮЗ ЗБІЛЬШИВ ЗАСІВНУ ПЛОЩУ НА БІЛЬШЕ ЯК 9 МІЛЬЙОНІВ ГЕКТАРІВ

МОСКВА, 22 червня. (А.П.) — Радянський Союз закінчив свою веснню засівну кампанію. Звідомлення до народнього комісаріату земельних справ кажуть, що минулорічну засівну площу перевищено на більше як 9 мільйонів гектарів (около 12 мільйонів акрів).

Комісаріат сповістив, що до 15 червня засіяно 93 мільйони 6 тисяч гектарів, або 93 відс. цілого засівного пляну. Близько 84 мільйонів гектарів засіяно було до того дня минулого року.

Около 25 мільйонів гектарів засіяно пшеницею, проти поверх 13 мільйонів гектарів, засіяних минулого року. Таким чином засівна площа під пшеницею майже подвоїлася в порівнанні з минулим роком.

ПУБЛИЧНИЙ МІТИНГ Т-ВА ДРУЗІ РАД. СОЮЗУ

Старанням новозаснованого Товариства-Друзі Радянського Союзу у Вінніпегу відбувся минулої неділі вечером у Пелес театрі перший публичний мітинг, на яким тт. Пепер і Меріот говорили про досягнення п'ятирічного пляну індустріалізації й колективізації сільського господарства в Радянським Союзі. Підчас музичної програми мітингу виступала між іншими т-ка Л. Попович, яка відіпівала два пісні. Т-ка Попович співала також того вечера на кон-

церті в Українським Робітничим Домі, що був влаштований старанням відділів ТУРФДім і РЗТ в користь скликання всеукраїнської конвенції Ліги Комуністичної Молоді й Спортивної Організації при Українським Робітничим Домі. На концерті виступали дута оркестра РЗТ та інші музиканти й співацькі сили. Підчас музичної програми мітингу виступала між іншими т-ка Л. Попович, яка відіпівала два пісні. Т-ка Попович співала також того вечера на кон-

РОБІТНИЧІ СТРАЙКИ ЗАГРОЗОЮ ДЛЯ УРЯДУ

МАДРИД, Еспанія, 18 червня. — Робітничі страйки є тепер головною загрозою для республіканського уряду Еспанії. В Авілес виийшли на страйковий робітники, а в окрузі Льоберагат застрайкували польські робітники, домагаючись 3-годинного дня праці й 11 пестів (около \$1.10) мінімальною платню на день.

У Тригерос безробітні намагалися насильно дістатися на засідання міської ради, щоб запротестувати проти доко-

личних помішків, які не дають їм роботи, але наймають попер сторонніх страйколомів.

ГЕНЕРАЛ ІДЕ НА ФРОНТ.

НАНКИН, Китай, 21 червня. — Голова уряду Чан Кай-Ші вилхав сьогодні до Нанчангу, в провінції Кіансі, щоб обняти особисту команду над націоналістичними військами, які ставлять опір наступові комуністичних армій в щайм південним Китаю.

БЕЗРОБІТНІ ВІННІПЕГУ! ВИХОДІТЬ НА МАСОВУ ДЕМОНСТРАЦІЮ!

В п'ятницю 26 червня, в год. 2.30 по полудні, відбудеться на Маркет Сквер МАСОВА ДЕМОНСТРАЦІЯ БЕЗРОБІТНИХ з приводу прибуття до Вінніпегу сенатора Робертсона, федерального міністра праці. Робертсон їздить по Канаді в справі безробіття, однак його уряд на чолі з Бетеном не хоче зробити нічого для поліпшення долі безробітних. Це той самий Робертсон, що найбільше причинився до розбиття генерального страйку у Вінніпегу в 1919 році.

Робітники! Виходіть в п'ятницю масово на демонстрацію! Домагайтеся соціального забезпечення від безробіття! Домагайтеся повного утримання для всіх безробітних, жонатих і самітних, замешкалих і переїзджуючих, тутешніх уроженців і чужинського походження!

Вінніпегська Дистриктова Рада Краєвого Товариства Безробітних.